

Behandeling

Cladribine (Mavenclad®) bij multiple sclerose (MS)

Cladribine is een tweedelijns medicijn dat wordt gebruikt bij de behandeling van Relapsing Remitting Multiple Sclerose (RRMS). De arts schrijft dit voor bij een hoge ziekteactiviteit of wanneer de behandeling met een ander medicijn onvoldoende effect heeft.

RRMS is een vorm van MS waarbij ziekte-opvlammingen (schubs) voor komen. Het doel van de behandeling is om ziekte-opvlammingen zoveel mogelijk tegen te gaan. Daardoor wordt eventuele achteruitgang in het functioneren zoveel mogelijk voorkomen.

(073) 553 23 25

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Werking

Cladribine vermindert tijdelijk het aantal B- en T-cellen. Dat zijn ontstekingscellen die betrokken zijn bij MS. Ondanks het feit dat cladribine maar enkele dagen in het lichaam aanwezig blijft, kan het effect tot wel 4 jaar of mogelijk nog langer aanhouden. Over de effecten en ook de bijwerkingen op zeer lange termijn is nog onvoldoende bekend.

Behandeling met cladribine

Voor de behandeling

- Voor de behandeling wordt er bloedonderzoek (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>) gedaan, zodat de neuroloog weet wat de waarden in uw bloed zijn voordat u start met cladribine.
- 3 tot 5 dagen voordat u start met cladribine wordt er nogmaals bloed geprikt om te bekijken of er geen actieve infecties aanwezig zijn. Daarnaast onderzoekt het laboratorium ook uw urine op een mogelijke blaasontsteking of zwangerschap.
- U kunt bloed laten prikken en uw urine inleveren in het Jeroen Bosch Ziekenhuis of bij een van de prikposten. De uitslagen worden naar het MS-behandelcentrum gefaxt.
- Uw gewicht wordt gemeten.
- 2 dagen voor de behandeling heeft u een belafspraak met de MS-verpleegkundige om de uitslagen van het bloed- en urineonderzoek te bespreken.

Gebruik

U krijgt cladribine in tabletvorm van 10 mg.

- Cladribine bestaat uit een behandeling van maximaal 20 dagen. Deze 20 dagen zijn verdeeld over 4 weken in 2 jaar, namelijk 5 dagen in week 1 en 5 dagen in week 5. Dit is zowel in het eerste als het tweede jaar. Na deze 2 jaar is er geen verdere behandeling nodig in jaar 3 en 4.
- U neemt 1 of 2 tabletten per dag in. Het aantal tabletten dat u moet innemen, hangt af van uw lichaamsgewicht.
- U moet cladribine elke dag op ongeveer dezelfde tijd innemen. Neem het medicijn in, zodra het uit de verpakking komt.
- Was na het innemen van het medicijn meteen uw handen.
- Op de dagen dat u cladribine inneemt, wordt aangeraden om minstens 3 uur te wachten met het innemen van een ander medicijn.
- Bent u 1 tablet vergeten? Als het nog dezelfde dag is, kunt u de tablet alsnog innemen volgens het behandelingschema. Is het al de volgende dag? Sla de tablet dan over. U kunt de vergeten tablet niet samen met de volgende geplande tablet innemen. U moet dan het aantal dagen van de behandelweek met 1 dag verlengen. Bent u het medicijn 2 keer achter elkaar vergeten? Neem contact op met de arts of apotheker.

Levering

Dit medicijn wordt geleverd door de Jeroen Bosch Apotheek. Het MS-expertisecentrum zorgt ervoor dat de apotheek het recept ontvangt. Een apothekersassistent neemt contact met u op om de levering van de medicatie af te spreken. Daarnaast neemt de apothekersassistent met u de belangrijkste informatie over het gebruik met u door.

Geneesmiddelen en milieu

- Bestel niet meer medicijnen dan u denkt nodig te hebben.
- Spoel medicijnen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- Lever oude medicijnen in bij de apotheek als u ze niet meer gebruikt. Als u medicijnen op de juiste manier afvoert, worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

Betrouwbare informatie over medicijnen nodig?

Kijk hiervoor op www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>)

Wij controleren regelmatig of deze informatie nog actueel is. Maar de ontwikkelingen op het gebied van medicijnen gaan heel snel. Soms is bepaalde informatie mogelijk toch al weer achterhaald of verouderd. Als u hierover vragen heeft stel deze dan aan de MS-verpleegkundige.

Vervolgafspraken

- 1 week na het starten met cladribine heeft u een afspraak met de MS-verpleegkundige.
- 3 tot 5 dagen voor de volgende behandeling moet u weer bloed laten prikken en urine inleveren voor onderzoek. Daarna heeft u weer een afspraak met de MS-verpleegkundige.
- Na 3 maanden heeft u een afspraak bij de neuroloog om de behandeling en mogelijke bijwerkingen te bespreken.
- Na 6 maanden heeft u een controleafspraak met de verpleegkundig specialist MS.
- Na 1 jaar krijgt u een MRI-scan van de hersenen. Er wordt dan ook een controleafspraak gepland bij de neuroloog om de uitslag van de MRI-scan te bespreken.
- Daarna wordt er meestal iedere 6 maanden een afspraak voor u gemaakt. Dit gebeurt vaak om en om bij de MS-verpleegkundige en de neuroloog.
- De eerste jaren krijgt u ieder jaar een MRI-scan van de hersenen.

Deze afspraken plannen we in overleg met u. Er kan zeker van dit tijdpad worden afgeweken, bijvoorbeeld als er bijwerkingen of nieuwe klachten zijn.

Controle van uw bloed

De controles van uw bloed zijn belangrijk voor een veilig gebruik van cladribine. Als u meerdere keren uw bloed niet laat controleren, dan kan de arts het voorschrijven van cladribine (tijdelijk) stopzetten.

- 3 tot 5 dagen voor de behandeling met cladribine moet u iedere keer bloed laten prikken.
- 2 en 6 maanden na de behandeling met cladribine, wordt uw bloed gecontroleerd.
- Het MS-behandelcentrum stuurt u de formulieren voor het bloedprikken.
- U kunt de uitslagen vinden in MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>).

Bijwerkingen

Zoals bij elk medicijn kan cladribine ook bijwerkingen geven. Niet iedereen heeft daar last van. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- koortslip (orale herpes);
- vermindering van witte bloedcellen;
- huiduitslag;
- haaruitval.

De bijwerkingen verdwijnen meestal vanzelf. Heeft u last van bijwerkingen, neem dan contact op met de MS-verpleegkundige.

Waar moet u op letten?

Zwangerschap en vruchtbaarheid

- U mag **niet** zwanger worden tijdens het gebruik van cladribine, omdat er een verhoogde kans is op aangeboren afwijkingen bij het kind.
- We adviseren u dringend om betrouwbare anticonceptie te gebruiken tijdens de behandeling en tot 6 maanden daarna. Ook de man moet een goed voorbehoedsmiddel gebruiken, omdat er door cladribine tijdelijk afwijkingen in de zaadcellen kunnen ontstaan.
- Gebruikt u bijvoorbeeld de pil of een spiraaltje met hormonen? Dan is het belangrijk dat u een extra voorbehoedsmiddel gebruikt, zoals een condoom. U moet dit doen tijdens de behandeling met cladribine, maar ook nog minstens 4 weken nadat u de laatste dosis heeft gehad in elk behandelingsjaar.
- Heeft u een zwangerschapswens? Neem dan contact op met de MS-verpleegkundige voor overleg en verdere begeleiding.
- Er wordt bij cladribine geen blijvend effect op de vruchtbaarheid van zowel mannen als vrouwen verwacht.

Borstvoeding

Het wordt sterk afgeraden om borstvoeding te geven tijdens het gebruik van cladribine.

Autorijden

De aandoening multiple sclerose (MS) kan een reden zijn dat u niet mag autorijden. U mag alleen autorijden als u voldoende controle over uw bewegingen heeft. Overleg met uw arts of dat bij u het geval is. Als u ondanks uw aandoening toch mag autorijden, dan kunnen er nog andere adviezen per medicijn zijn. U kunt de informatie per medicijn ook terug vinden per medicijn via www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>).

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar de MS-verpleegkundigen, telefoonnummer (073) 553 23 25. Zij zijn meestal elke werkdag aanwezig.

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Neurologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/neurologie>)

MS-expertisecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum>)

Meer informatie

Apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl/medicijnen/cladribine>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen.

Kijksluiter (<https://www.kijksluiter.nl/#!>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen, bijvoorbeeld in een video en ook in andere talen.

